

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

UTENOS KOLEGIJOS

VEIKLOS VERTINIMO IŠVADOS

INSTITUTIONAL REVIEW REPORT

UTENA COLLEGE

Grupės vadovas:

Team leader:

Prof. Bob Munn

Grupės nariai:

Team members:

Lina Jonaitytė (studentų atstovė)

Danutė Rasimavičienė

Prof. Dr. Johann Schneider

Gintarė Vaitkienė (darbdavių atstovė)

Vertinimo sekretorius:

Review secretary:

Mark Wainman

TURINYS

I. ĮŽANGA	3
II. INFORMACIJA APIE INSTITUCIJĄ.....	3
III. STRATEGINIS VALDYMAS.....	4
IV. STUDIJOS IR MOKYMASIS VISĄ GYVENIMĄ.....	7
V. MOKSLO VEIKLA	8
VI. POVEIKIS REGIONO IR VISOS ŠALIES RAIDAI.....	10
VII. GEROSIOS PRAKTIKOS PAVYZDŽIAI IR REKOMENDACIJOS	11
VIII. ĮVERTINIMAS	12
PRIEDAS. UTENOS KOLEGIJOS ATSLIEPIMAS Į VERTINIMO IŠVADAS.....	13

I. IŽANGA

1. Šiose išvadose pateikiamas Utenos kolegijos (toliau – Kolegija) vertinimas, kurį 2012 m. atliko Lietuvos ir kitų Europos šalių ekspertų grupė (toliau – grupė).
2. Kolegija iš anksto pateikė grupei Savianalizės suvestinę su išsamiais priedais. Suvestinėje buvo pateikta informacija, reikalinga grupei pasiruošti vizitui į Kolegiją. Suvestinė buvo parengta aiškios formos, tačiau joje buvo ir daug nereikalingų detalių. Savianalizės suvestinė buvo daugiau aprašomojo pobūdžio nei įvertinamojo, o tose vietose, kur buvo pateikti vertinimai, nebuvo aiškus jų pagrindimas.
3. Prieš apsilankydami Kolegijoje, grupės nariai peržiūrėjo Savianalizės suvestinę ir priedus, komentuodami teiginius ir iškeldami klausimus. Prieš vizitą grupė gavo papildomus dokumentų ir dalyvavo dienos trukmės susitikime, kuriame taip pat apžvelgė švietimo sistemą. Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras (MOSTA) pateikė Utenos kolegijos realiųjų išteklių rezultatus. Vizitas truko tris dienas (2012 m. kovo 27–29 d.), įskaitant 12 oficialių susitikimų ir apsilankymą Kolegijos patalpose, pokalbius su personalu ir studentais. Kitą dieną po vizito grupė rengė medžiagą išvadoms ir įvertinimui, kurias per kitą mėnesį suderino paštu ir parengė galutinį variantą.
4. Ekspertai papildomai buvo supažindinti su MOSTA atlikto aukštosios mokyklos realiųjų išteklių vertinimo rezultatais ir 2012 m. birželio 22 d. vertinimo sprendimu.
5. Vertinimo grupę sudarė šie nariai:
  - Prof. Bob Munn (grupės vadovas): nepriklausomas aukštojo mokslo kokybės konsultantas, cheminės fizikos garbės profesorius ir buvęs Mančesterio universiteto (Jungtinė Karalystė) Studijų Vice-prezidentas, turintis Jungtinės Karalystės, Pietų Afrikos ir Saudo Arabijos institucijų vertinimo patirties;
  - Prof. Johann Schneider: buvęs Frankfurto prie Maino taikomųjų mokslų universiteto (vok. *Fachhochschule*) rektorius, turintis Vokietijos, Šveicarijos ir Lietuvos įstaigų vertinimo ir akreditavimo patirties;
  - Danutė Rasimavičienė: Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto dekanė ir SKVC studijų programų ekspertė, turinti Europos programų vertinimo patirties;
  - Gintarė Vaitkienė (darbdavių atstovė): fizinės medicinos ir reabilitacijos centro „Gemma“ direktorė ir gydytoja reabilitologė;
  - Lina Jonaitytė (studentų atstovė): Kauno kolegijos Kėdainių J. Radvilos fakulteto anglų ir vokiečių k. pedagogikos studentė;
  - Mark Wainman (vertinimo sekretorius): Lidso metropolijos universiteto (Jungtinė Karalystė) Kokybės užtikrinimo direktorius, anksčiau šias pareigas užėmęs Šefildo Halamo universitete, turintis Jungtinės Karalystės institucijų vertinimo patirties.Grupei pagelbėjo SKVC vertinimo koordinatore Daiva Tereščenko.

II. INFORMACIJA APIE INSTITUCIJĄ

6. Utenos kolegija yra vienintelė aukštojo mokslo institucija Lietuvos Rytų Aukštaitijos regione. Ji įsteigta 2000 m. rugsėjo 1 d., sujungus Utenos verslo ir medicinos mokyklas, kurių pagrindu sukurta Kolegijos struktūra ir vykdoma veikla. Nuolatinis statusas Kolegijai suteiktas 2005 m., o nuo 2006 m. Kolegijos absolventams suteikiamas profesinio bakalauro laipsnis.
7. Iš pradžių Kolegija siūlė devynias studijų programas, vėliau programų paketą plėtė, o 2011–2012 akademiais metais siūlė net 18 studijų programų. Šiais akademiais metais įstojo 2 398 studentai, iš kurių 60 % moterys, tai rodo mišrų skirtingų programų studijų dalykų pobūdį. 2010–2011 akademiais metais personalą sudarė 290 darbuotojų, iš kurių 102 etatiniai dėstytojai ir 77 ne visą darbo dieną dirbantys dėstytojai.

III. STRATEGINIS VALDYMAS

8. Kolegijos misija, vizija ir tikslas yra tvirtai orientuoti į taikomųjų mokslų specialistų rengimą ir tęstinio mokymosi sąlygų gerinimą, tenkinant vietos ir šalies poreikius. Kolegija parengė atskirus strateginius trejų metų laikotarpio planus (2005–2007 m., 2008–2010 m. ir 2011–2013 m.), iš kurių du paskutiniai yra veiksmų planai pagal bendrąją 2008–2013 m. veiklos strategiją.
9. Kolegija pateikė įrodymų, kad jos strateginis planas atitinka misiją, strateginius nacionalinės mokslo ir studijų politikos dokumentus ir Europos aukštojo mokslo erdvės bei Europos mokslinių tyrimų erdvės principus. Vis dėlto ji nepanaudojo šių duomenų išsamiai vaizdinei analizei parengti, kuri geriau įrodytų atitiktį. Kolegija pateikė pavyzdžių, įrodančių, kad ji užtikrina strateginio plano komponentų pagrįstumą ir tarpusavio sąveiką naudodamasi įprasta metodika.
10. Veiklos plane pateikiami strateginiai tikslai, kurie suskaidyti į daugybę smulkesnių tikslų, kuriuos prieš imantis atitinkamų veiksmų reikia išdėstyti pagal prioritetą. Prioritetai nepagrįsti aiškiais kriterijais ir sprendimais, priimtais pagal nuoseklią ir darnią planavimo sistemą, bet yra nustatyti įvairių patariamųjų organų diskusijų metu. Išorinės programos, bendradarbiavimo projektai ir turimi finansiniai išteklių paprastai yra svarbūs planuojant, tačiau šie veiksniai taip pat ne visada sistemingai integruojami į Kolegijos strateginio planavimo procesą.
11. Kalbant apie kiekybinių ir kokybinių strateginio plano įgyvendinimo rodiklių pagrįstumą ir visapusiškumą, numatytų ir realių veiklos rezultatų rodikliai rodo, kad absolventų įsidarbinimo galimybės ir pajamos buvo nepakankamai įvertintos, o studentų skaičius pervertintas, ir tai ištaisyta atsižvelgiant į ateities planus. Vykdydama strateginio plano įgyvendinimo stebėseną, Kolegija savo metinėms ataskaitoms renka rodiklių komponentus. Daugelis rodiklių orientuoti į metinį vertinimą, nors finansinės ataskaitos rengiamos mažiausiai kas ketvirtį.
12. Informacija apie strateginio plano įgyvendinimą aktyviai skelbiama Kolegijos steigėjams, socialiniams dalininkams, akademinėi bendruomenei ir plačiajai visuomenei. Informacijai skleisti naudojami vidiniai ir išoriniai komunikacijos kanalai, tačiau atsižvelgdama į šalies demografinius pokyčius, liudijančius abiturientų skaičiaus mažėjimą, Kolegija orientuojasi į mokinį. Naudojami įvairūs kanalai: vizitai į mokyklas ar iš jų, konferencijos, spauda, transliuotojai ir internetas. Veikla taip pat nukreipta į tarptautinio Kolegijos ir jos siūlomų programų žinomumo didinimą. Rengiama viešosios nuomonės apklausa tokios veiklos vertingumui įvertinti.
13. Kolegijos vidinio aukštojo mokslo studijų kokybės užtikrinimo sistema aprašyta jos Kokybės vadove. Jis pavadintas „Kokybės užtikrinimo sistemos modeliu, veiklos sričių vertinimo instrumentu“; jame visapusiškai aprašomos veiklos sritys ir pateikiami išsamūs veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, kur įmanoma, pagal trijų balų skalę. Tačiau vadove neaprašoma, ką reikėtų daryti su rezultatais ir kaip užtikrinama ir gerinama jau įvertinta kokybė. Kolegija pripažįsta, kad Kokybės vadovas neapima pačios kokybės sistemos, todėl ji pradėjo projektą šiam aspektui išplėtoti, įtraukiant daugiau socialinių dalininkų apklausų. Grupė sutinka, kad Kokybės vadovas būtų naudingesnis, jei jis būtų įtrauktas į dokumentus, apibūdinančius bendrą kokybės sistemą, apimant tokius aspektus kaip vertinimo priemonės ir procesų struktūrinės schemos, veiklos rezultatų rodiklių ir vertinimo kriterijų nustatymo atsakomybė. Grupė taip pat rekomenduoja, kad sistemoje aiškiai atsispindėtų europiniai standartai ir gairės. Šiuo metu atrodo, kad vertinimas ne visada sistemingas ir iš esmės paremtas diskusijomis su kolegomis, o ne nustatytais kriterijais. Grupė taip pat pastebėjo, kad Kolegija nepanaudojo visos turimos informacijos: nors išorinis jos studijų programų vertinimas minimas Savianalizės suvestinėje kaip analizės proceso dalis, personalas

informavo ekspertų grupę, kad nėra jokio proceso, apimančio visų metų vertinimus, kad būtų galima apibendrinti išvadas ir įgytą patirtį.

14. Pateikiama atitinkamas pareigas einančių asmenų ir komitetų racionali kokybės informacijos rinkimo atsakomybės sistema. Rezultatai naudojami planuojant gerinimą, įtraukiami į kitų metų plėtros planus, nors vertinimas metų pabaigoje gali apriboti tobulinimo galimybes ateinančiais metais. Apskritai, pastebimas nuoseklus kasmetinis tobulėjimas.
15. Kolegija rišliai ir įtikinamai pristato organizacinės struktūros loginį pagrindą, pokyčių įgyvendinimą ir veiksmingumą po paskutinio atlikto vertinimo, ir įrodinėja, kad dabartinė struktūra yra tinkama. Savianalizės suvestinė buvo orientuota į praeities situaciją, tačiau galbūt galėjo būti labiau susieta su ateities pokyčių planais.
16. Kolegija nustatė keturis proceso valdymo lygmenis; nors tai nėra hierarchinė struktūra, tačiau pirmasis lygmuo apibūdinamas kaip aukščiausias.
  - i. Pirmame lygmenyje Kolegijos taryba valdo, priimdama ataskaitas iš direktoriaus ir įdarbindama personalą; iki 2011 m. ji taip pat tvirtindavo strategijas. Akademinė taryba prižiūri akademinę veiklą plačiaja prasme. Direktorius yra pagrindinis vadovas; jam padeda du direktoriaus pavaduotojai: akademinėi veiklai bei mokslui ir plėtrai. Direktoratas veikia kaip patariamasis organas ir užsiima ne tik vadybine veikla, bet sprendžia, ar turėtų būti įgyvendinami pasiūlymai dėl naujų studijų programų.
  - ii. Antrame lygmenyje akademinė veikla organizuojama per du fakultetus (Verslo ir technologijų ir Sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos), kurie paprasčiausiai atspindi dviejų Kolegijos pirmtakių mokyklų veiklą. Fakultetams vadovauja dekanai, kuriems padeda prodekanai. Fakultetus sudaro atitinkamai penkios ir trys katedros. Kai kurioms veikloms vadovauja Kolegijos padaliniai, kurių vadovai atsiskaito direktoriaus pavaduotojui akademinėi veiklai. Pagrindiniai patariamieji organai yra fakultetų tarybos. Pirmame ir antrame lygmenyse nepriklausomas organas - Studentų atstovybė - pasisako studentų vardu visais su studijomis susijusiais klausimais; nepaisant kelių tariamų jos konstitucijos pažeidimų, studentai yra patenkinti atstovybės darbu.
  - iii. Trečiame lygmenyje finansiniais ištekliais rūpinasi Buhalterinės apskaitos ir finansų skyrius, kuriam vadovauja vyr. buhalteris, o materialiaisiais ištekliais rūpinasi Ūkio tarnyba; abiejų padalinių vadovai atsiskaito direktoriui. Šiame lygmenyje taip pat veikia biblioteka (kurios vadovas atsiskaito direktoriaus pavaduotojui akademinėi veiklai) ir Kompiuterinių sistemų tarnyba (kurios vadovas atsiskaito direktoriui), atsakinga už elektroninio ryšio priemones.
  - iv. Ketvirtasis lygmuo apima yra kompleksinę veiklą, pvz., viešųjų ryšių ir personalo valdymą (kurių skyrių vadovai atsiskaito direktoriui); projektus ir neformalųjį švietimą, kurį vykdo Strateginės plėtros skyrius (kurio vadovas atsiskaito direktoriaus pavaduotojui mokslui ir plėtrai); karjerą (kurios skyriaus vadovas atsiskaito direktoriaus pavaduotojui akademinėi veiklai).
17. Šis atsakomybės ir atskaitomybės pasiskirstymas atitinka funkcijų pasiskirstymą stebėsenos, vertinimo ir atskaitomybės sistemoje, kuri tinkamai susieta su strateginiu planu, tačiau atrodo pernelyg sudėtinga. Remiamasi idėja, kad kokybė yra kiekvieno atsakomybė jo veiklos lygmenyje, ir aprašoma duomenų rinkimo ir analizės seka pagal akademinius metus. Sprendimų priėmimo procesą vykdo patariamieji organai. Išorės socialiniai dalininkai dalyvauja kaip atstovai Kolegijos taryboje ir Akademinėje taryboje, taip pat patardami įvairiais neformaliais būdais.
18. Žmogiškieji ištekliai valdomi stebint personalo skaičiaus ir kvalifikacijų tendencijas. Personalas atestuojamas kas penkerius metus; analizuojami personalo atrankos ir profesinio tobulėjimo poreikiai. Personalas turi įvairių galimybių dalyvauti Kolegijos patariamųjų organų veikloje, įskaitant (nuo 2009 m.) patariamąją Darbo tarybą. Lentelėse pateikti duomenys rodo stabilų personalo kvalifikacijos tobulinimo procesą, o kalbant apie

dėstytojus, Kolegija orientuojasi į techninių kompetencijų tobulinimą, kuo didesnę daktaro laipsnį turinčių darbuotojų skaičių ir užsienio kalbų žinias.

19. Siekdama padidinti daktaro laipsnį turinčių dėstytojų skaičių, kad atitiktų minimalius nacionalinius reikalavimus, Kolegija susiduria su problemomis, nes personalui sunku suderinti studijas universitete su darbu (nors, kaip patvirtino personalas, stengiamasi sudaryti lankstesnes darbo sąlygas), ir ekspertų grupė buvo informuota, kad universitetai linkę į doktorantūros studijas priimti baigusius savo magistrantūros studijas. Grupė mano, kad būtų naudinga suderinti šalies lūkesčius dėl minimalaus daktaro laipsnį turinčių dėstytojų skaičiaus kolegijose su šalies lūkesčiais dėl minimalaus į universitetų doktorantūros studijas priimamų kolegijų dėstytojų skaičiaus.
20. Kalbant apie proceso analizę kartu su pokyčių valdymu ir procesų optimizavimu Kolegija didelę reikšmę teikia studentų, darbdavių ir klientų nuomonei, gaunamai apklausų būdu ir kitomis Kokybės vadove nurodytomis priemonėmis. Tikėtina, kad priemonės keisis įdiegus naują studijų valdymo procesą, kurio aprašyme didesnis dėmesys skiriamas reguliarios savianalizės silpnybėms ištaisyti. Numatoma įtraukti ir rizikos analizę. Apie tai Kokybės vadove neužsimenama, tačiau grupė buvo informuota, kad plačiai naudojama SSGG analizė. Pokyčiai yra stebimi, ir nors nesiūlomas joks išsamus rizikos vertinimas, išvada, kad pagrindinės esamos grėsmės susijusios su mažėjančiu studentų skaičiumi, atrodo pagrįsta. Grupė sužinojo, kad tarptautinių studentų priėmimas yra vienas iš Kolegijos pasirinktų būdų šiai grėsmei sumažinti, nors neaišku, ar buvo išanalizuotos įvairios su tarptautinių studentų priėmimu kylančios grėsmės.
21. Kolegija pripažįsta materialijų išteklių svarbą studijoms ir jų tinkamo valdymo svarbą akademinėi veiklai palaikyti esant finansiniams sunkumams. Kolegijos prioritetas – stiprinti ir modernizuoti materialiuosius išteklius; ji aktyviai ieško išorinių lėšų studentų skirtoms patalpoms kurti ir atnaujinti. Šiame bendrame prioritete akivaizdus detalus ir sisteminis požiūris į bibliotekos ir informacinių technologijų finansavimą, tačiau prioritetų nustatymo procesas nėra aiškus; su grupe susitikę studentai sakė, kad jie norėtų geresnių kompiuterių ir daugiau įrangos. Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius palyginamas su šalies vidurkiu. Tačiau bibliotekos aprūpinimo ištekliais atveju rodikliai nebuvo lyginami su šalies duomenimis, ir grupė tai laiko praleista galimybe įvertinti ir sustiprinti aprūpinimą materialiais ištekliais.
22. Kolegija nurodė lėšų šaltinius ir informavo, kad jos paskirstomos remiantis strateginiu planu. Sprendimas dėl lėšų paskirstymo tarp konkuruojančių prioritetinių sričių priimamas po išsamių diskusijų, o ne remiantis aiškiai nustatytais kriterijais. Akivaizdu, kad lėšos yra ribotos ir mažėja, todėl imamasi veiksmų mažinti išlaidas. Pirkimo kainos yra mažinamos perkant centralizuotai. Grupė sužinojo, kad Kolegija aktyviai naudojami galimybėmis gauti išorinį projektų finansavimą, siekdama išplėsti ir sustiprinti savo veiklas, tačiau grupei buvo neaišku, ar šie projektai yra bendros akademinės strategijos dalis.
23. Kalbant apie išorės tendencijas, Kolegija pastebi, kad tęstinis mokymasis ir kitos aukštos kokybės paslaugos tampa vis svarbesne trečiaja veiklos sritimi po studijų programų ir mokslinės tiriamosios veiklos. Iki šiol Strateginės plėtros skyrius koordinavo įvairius šios srities projektus, tačiau ši sritis nelabai dera su esama struktūra. Neaišku, ar galimybių studijos ir bandomieji projektai visada apima ir tokių iniciatyvų tvarumo vertinimą, t. y. ar Kolegija turės išteklių tęsti veiklą pasibaigus pradiniam etapui skirtoms lėšoms. Grupės nuomone, kai kuriais atvejais parengiamieji darbai buvo susiję tik su medžiagos paruošimu, o patys darbai nebūdavo įgyvendinami dėl finansavimo trūkumo.
24. Kolegija turi parengusi personalo ir studentų etikos kodeksus, kurie apima aktualias sritis. Numatytos sankcijos, taikomos pažeidus kodeksą, už kurias atsakingas Akademinės etikos komitetas, į kurį įtraukti ir studentų atstovai. Etikos nuostatos savo pobūdžiu ir apimtimi atrodo pagrįstos.

25. Grupės vizito metu Konstitucinis teismas priėmė nutartį, kad kai kurie 2009 m. Mokslo ir studijų įstatymo aspektai prieštarauja Konstitucijai, todėl buvo rengiamos, bet dar neįsigaliojo, teisinės priemonės įstatymo spragoms ištaisyti. Vis dėlto grupė buvo patenkinta, kad šiuo pereinamuoju laikotarpiu Kolegija sėkmingai tęsė veiklą.
26. Apskritai, Kolegija turi aiškia savo strateginių tikslų viziją, tačiau jai praverstų tvirtesnė strateginė orientacija į galimybių vertinimą ir planų įgyvendinimą. Kolegija vykdo veiklą efektyviai, tačiau jos kokybės vertinimas turėtų būti ne toks epizodinis, bet skaidresnis ir sistemingesnis, daugiau naudojant nustatytas procedūras ir mažiau pasikliaujant diskusijomis ar asmeniniu vertinimu. Taip bus lengviau valdyti riziką ir tobulėti.

Srities vertinimas: strateginis valdymas vertinamas teigiamai.

IV. STUDIJOS IR MOKYMASIS VISĄ GYVENIMĄ

27. Kolegijos strateginiai dokumentai užtikrina, kad šios institucijos teikiamos kvalifikacijos atitinka jos misiją, šalies ekonomikos, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius. Institucija ėmėsi veiksmų, siekdama suderinti savo siūlomas kvalifikacijas su darbo rinkos poreikiais, o regiono partneriai, kurie susitiko su grupės nariais, patvirtino kolegijos absolventų kaip darbuotojų vertę (kai kuriais atvejais šie absolventai sudarė didžiąją dalį jų darbuotojų). Studentų patirtį atliekant praktiką ypač vertina patys studentai, įmonės, siūlančios praktikos vietas, ir absolventų darbdaviai. Absolventai ir darbdaviai patvirtina, kad Kolegijos siūlomos studijų programose puikiai derinamos teorinės žinios ir praktinis pasirengimas. Kai kurie Kolegijos absolventai tęsia studijas universitete bakalauro ar magistro laipsniui įgyti.
28. Iki šiol neformaliųjų studijų ir tęstinio mokymosi vertinimas buvo fragmentiškas, tačiau Kolegija siekia parengti nuoseklią kompetencijų sąrangą. Ji siekia užtikrinti, kad jos teikiamos kvalifikacijos atitiktų Europos aukštojo mokslo erdvės lūkesčius, ir parengti jungtines studijų programas. Kaip ir kitose srityse, šie procesai būtų sėkmingesni, jei būtų sistemingesni. Konkrečiai, neparengta išsami analizė pagal Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartus ir gaires (toliau – europiniai standartai ir gairės), kuri aiškiai rodytų jų laikymąsi ir padėtų užtikrinti tęstinumą.
29. Kalbant apie suaugusiųjų švietimą, siūlomos tiek nuolatinės, tiek iššęstinės studijų programos, didesnė laipsnių ir disciplinų įvairovė, studijos kitose vietose, bendradarbiaujant su kitais universitetais, taip pat nuotolinės studijos. Visa tai rodo pakankamą iniciatyvumą. Tačiau šios galimybės daugiausia priklauso nuo dėstytojų iniciatyvos, o ne nuo strateginių Kolegijos sprendimų.
30. Nuotolinės studijos gali būti vykdomos elektroninėmis priemonėmis, pvz., elektroniniu paštu ar vaizdo konferencijomis, ir nors Kolegija turi virtualiąją mokymosi aplinką „Moodle“, jokių planų plėtoti jos naudojimą nėra. Dėstymas ne Kolegijos patalpose taip pat apibūdinamas kaip nuotolinės studijos. Grupė rekomenduoja, kad Kolegija apsvairstytų strateginį tikslą dėl studijų galimybių sudarymo studentams ne institucijos patalpose, ir parengtų sistemingą planą, kaip tai įgyvendinti. Kolegija taip pat turėtų skatinti dėstytojus daugiau ir nuosekliau naudotis virtualiąja mokymosi aplinka, taip sudarant geresnes studijų galimybes studentams Kolegijoje ir už jos ribų.
31. Neformaliųjų studijų srityje siūloma įvairiausia veikla, orientuota į darbo rinkos poreikius. Ji suderinta su Kolegijos tikslu būti tokio švietimo regiono centru. Jos darbas su bedarbiais ir asmenimis iš patalpos namų vertas ypatingo dėmesio. Neformaliųjų studijų vykdymas pastaraisiais metais stiprėjo; jas paskatino 2010–2011 m. nauja plati kompiuterinio raštingumo programa vyresnio amžiaus gyventojams. Kolegija taip pat siekia susisteminti savo siūlomas programas ir patobulinti šios veiklos srities apskaitą. Kolegija remia įvairias tobulinimosi programas. Šioje srityje Kolegija deda daug pastangų ir panašu, kad jos bus sėkmingos. Grupės nuomone, Kolegija turi gebėti priimti strateginius

- sprendimus dėl įvairių siūlomų veiklų pusiausvyros ir kad institucija galbūt praranda galimybes tapti regiono, o kai kuriais atvejais ir visos šalies, tam tikrų sričių profesinio tobulinimosi kursų teikėja. Apskritai, šioje srityje Kolegija yra iniciatyvi ir reaguojanti.
32. Stebimas ir analizuojamas absolventų įsidarbinimas ir karjera. Šią funkciją vykdo gana naujas Karjeros centras, bendradarbiaudamas su Lietuvos darbo birža. Dėstytojai taip pat vykdo apklausas. Laikui bėgant išaugo absolventų nedarbo lygis, tačiau šiuo metu jis vėl mažėja. Kolegija atidžiai išanalizavo nedarbingumo rodiklius pagal programas ir, remdamasi darbdavių ir absolventų nuomonėmis, padarė išvadą, kad galimybėms įsidarbinti svarbios ne tik žinios, bet ir įvairiose srityse pritaikomi bendrieji gebėjimai. Siekiant sustiprinti galimybes įsidarbinti, akivaizdžiai reikia peržiūrėti programas.
33. Kolegija vertina Kolegijos tarybos ir Akademinės tarybos išorės narių indėlį į tęstinės studijas ir mokymąsi. Palaikomi tvirti ryšiai su specialistais, paremti daugiau nei šimtu oficialių susitarimų tose srityse, kuriose studijų programas siūlo Kolegija. Šie ryšiai, partnerių nuomone, vaidina didžiulį vaidmenį rengiant naujas programas ir vertinant bei tobulinant esamas programas. Panašūs ryšiai palaikomi per Studijų komitetus ir su Lietuvos ir užsienio akademiniiais bei socialiniais partneriais. Panašus modelis taikomas ir neformaliojo bei tęstinio mokymosi srityje. Apskritai, Kolegija šioje srityje yra ypač veikli, ir nors fakultetų praktikos vadovai yra atsakingi už atitinkamas formalias sutartis, ekspertų grupė neturi pilnos informacijos apie šių susitarimų visumą.
34. Kolegija nepakankamai parodė, kad jos strategija formalių laipsnį suteikiančių programų ir tęstinio mokymosi atžvilgiu atitinka Europos aukštojo mokslo erdvės ir su aukštuoju mokslu susijusių ES dokumentų nuostatas. Vis dėlto institucija pateikė argumentų, įrodančių atitinkamus įsipareigojimus dėl europinių lūkesčių ir nustatančių Kolegijos trūkumus, ypač dėl užsienio kalbų mokėjimo lygio. Kolegija puikiai žino lūkesčius, tačiau turi įdėti daug pastangų, kad juos atitiktų.
35. Kolegija turi susidariusi aiškų vaizdą dėl tarptautinio personalo ir studentų judumo. Ji nuosekliai didina tarptautinių susitarimų skaičių ir aktyviai dalyvauja „Erasmus“ programoje. Su grupe susitikę studentai teigiamai atsiliepė apie studijų ir praktikos užsienyje galimybę ir jos teikiamą naudą. Didesnį išvykstančių nei atvykstančių darbuotojų ir studentų skaičių iš dalies galbūt lemia lietuvių kalba, kuri tampa kliūtimi atvykstantiesiems. Tačiau atvykstantiems studentams siūlomos paskaitos ir kitomis kalbomis, pvz., anglų ar rusų. Kolegija aktyviai palaiko tarptautinį judumą, kurio poveikis nedidelis, bet teigiamas, o tai normalu kalbant apie nedidelę instituciją šalyje, kurios kalba nėra plačiai žinoma. Kadangi siekiant padidinti bendrą studentų skaičių svarbu pritraukti daugiau užsienio studentų, rinkodaros srityje Kolegija turi nuspręsti, kokius konkrečius aspektus pateikti kaip savo unikalios pardavimo pasiūlymus.
36. Apskritai, Kolegija siūlo formalių studijų programų rinkinį, taip pat ištęstinių ir nuotolinių studijų galimybę. Šios programos, kaip ir mažiau formalios bei tęstinio mokymosi programos, yra puikiai suderintos su jos misija ir regioniniu tikslais. Kolegija galėtų geriau pasinaudoti turima informacija ir sistemingiau įvertinti savo siūlomus produktus, taip pat galėtų labiau sustiprinti savo programas ragindama personalą teikti medžiagą virtualiojoje studijų aplinkoje.

Srities vertinimas: studijos ir mokymasis visą gyvenimą vertinami teigiamai.

V. MOKSLO VEIKLA

37. Tyrimai, vadinami mokslo taikomaisiais tyrimais, įtraukti tik į vėlesnes Kolegijos strategijos versijas, tačiau Kolegija teigia, kad šiuo metu jie yra integruoti ir nustatyti aiškūs strateginiai tikslai, būtent geresnis jų organizavimas, didesnis publikacijų skaičius, regioninis aktualumas, nacionalinių ir tarptautinių konferencijų organizavimas, konkurencija dėl tyrimų finansavimo. Kad to pasiekti, reikėjo profesinio dėstytojų tobulinimosi ir jų

skatinimo, taip pat išsiaiškinti, koks turėtų būti mokslinių tyrimų vaidmuo ir pobūdis Kolegijoje, įskaitant aktyvią partnerystę ir bendradarbiavimą, kad tyrimai derėtų su kitomis Kolegijos veiklomis. Konkrečiai, Kolegija dalyvavo projekte kartu su nacionaliniais ir tarptautiniais partneriais, siekdama sistemingai išplėtoti pagal poreikius pritaikytus mokslo taikamuosius tyrimus, kuriuos gali vykdyti studentų grupės studijų metu arba dėstytojų grupės. Kolegija siekia užtikrinti, kad moksliniai tyrimai nebūtų vertinami atskirai nuo dėstyto ir studijų ir kad jie būtų vykdomi siūlomų studijų programų srityse.

38. Kolegija pateikė išsamią mokslinių tyrimų projektų ataskaitą; projektai dažnai vykdomi bendradarbiaujant su partneriais ir turi aiškų regioninės reikšmės tikslą. Ji taip pat nurodė labiau aktyvius tyrėjus ir naujai paskirtus, kurie gali padidinti mokslinę produkciją, taip pat mokslinį su tyrimais susijusį darbą, pvz., recenzavimą. Rezultatai skelbiami per susitikimus ir publikacijose, tačiau recenzuotų publikacijų skaičius neaugo nuo staigaus šuolio 2008 m., nors nuo tų metų didėjo neskelbiamų ataskaitų skaičius. Kolegija šį rodiklį išsilyginimą iš dalies priskiria užsakytų mokslinių tyrimų konfidencialumui, bet tą galima išspręsti sudarant tinkamus susitarimus su rėmėjais ir juose numatant laiką, po kurio galima atvirai skelbti duomenis, taip pat pateikiant anoniminius rezultatus, jei reikia. Publikacijų sąrašė nurodyta labai mažai publikacijų užsienio žurnaluose, o dauguma jų paskelbtos pačios Kolegijos mokslinių recenzuojamų darbų žurnale „Įžvalgos“, kuris turi nacionalinį statusą. Kolegija nedalyvauja Lietuvos mokslo tarybos vykdomų mokslinių tyrimų vertinime. Grupė ragina Kolegiją apsvarstyti šią galimybę. Taip būtų galima nustatyti Kolegijos vykdomų mokslinių tyrimų lyginamąjį standartą, ir nors dabartinis standartas gana žemas, tai paskatintų sustiprinti mokslinius tyrimus ir taptų priemone jų pasiekimams įvertinti.
39. Kolegijos moksliniai tyrimai puikiai atitinka jos misiją, tačiau tarptautinį institucijos žinomumą būtų galima sustiprinti numatant strateginį tikslą padidinti publikacijų skaičių žurnaluose ir konferencijose už Lietuvos ribų. Kolegijos leidžiamas žurnalas be jokios abejonės yra vertingas, nes personalui suteikia pradinę publikavimo patirtį (anglų, rusų ir lietuvių k.), tačiau Kolegijos personalui reikia tobulinti gebėjimus, įskaitant kalbines kompetencijas, kurie leistų skelbtis plačiau: Lietuvai aktualių temų moksliniai tyrimai skelbiami tarptautiniu mastu, jei jie gerai atlikti. Kolegija taip pat galėtų apsvarstyti, ką jos darbuotojams turėtų reikšti aktyvi veikla mokslinių tyrimų srityje, ypač kalbant apie numatomus rezultatus, ir kokia personalo dalis turėtų aktyviai vykdyti mokslinę tiriamąją veiklą.
40. Kolegija teigia, kad jos vykdomi tyrimai ir susijusi veikla yra aiškiai orientuoti į nacionalinius ir regioninius tikslus, ir tą patvirtina pagal temas (rinkodaros ir valdymo, švietimo, teisės, aplinkotyros, sveikatos priežiūros, socialinės apsaugos, regioninių ir nacionalinių tyrimų) suskirstytų projektų sąrašas. Būdamas vienintelė aukštojo mokslo institucija regione, Kolegija pripažįsta savo vykdomų mokslinių tyrimų svarbą regionui ir veiksmingai naudojasi studentų mokslo darbais, orientuotais į regiono poreikius. Vis dėlto būtų galima labiau pasinaudoti šiais darbais, jei dėstytojai, vadovaujantys studentų darbams, būtų raginami integruoti sėkmingų mokslinių darbų rezultatus į nuoseklias mokslinių tyrimų programas, pagal kurias galėtų būti sukurti specializuoti meistriškumo centrai, prisidedantys prie žinių plėtros. Studentų įtraukimas į mokslinius tyrimus, atitinkančius regiono ir šalies prioritetus, atspindi Kolegijos studijų programų akcentus ir turėtų padidinti studentų galimybes įsidarbinti, taip pat sustiprinti išorės ryšius.
41. Kolegijos vykdomus mokslinius tyrimus papildo mokamos arba nemokamos visuomenei naudingos konsultacijos. Stengdamasi rasti papildomų lėšų tyrimams finansuoti, Kolegija turėtų išsiaiškinti, ar ji galėtų įdiegti tvirtesnę verslo partnerių įkainojimo ir užmokesčio už tyrimų paslaugas ir žinių perteikimą kultūrą. Taip ji padidintų turimas lėšas, kurias galėtų panaudoti savo nuožiūra, nepaisant mokslinių tyrimų sutartims keliamų apribojimų; jas būtų galima panaudoti kaip konkretų vertės, kurią gauna jos paslaugų naudotojai iš taikomųjų tyrimų, įrodymą.

42. Kolegijos akademiniai, socialiniai ir verslo partneriai daro teigiamą įtaką moksliniams tyrimams ir susijusiai veiklai. Ši įtaka daroma per projektus, tinklus, verslo ir socialinių partnerių užsakytus tyrimus ir nuomonių apklausas. Kolegija teigia, kad dėl to jos moksliniai tyrimai labiau tenkina vietos poreikius, personalo ir studentų veikla yra efektyvesnė, o jos partneriai geriau remiami. Kolegijos partnerių įtaka yra naudinga ir plačiai paplitusi, taip pat suderinta su mokslinių tyrimų strategija. Vis dėlto iki galo neaišku, kiek giliai ši įtaka kyla iš konkrečios strategijos, neapimančios bendro Kolegijos ketinimo kurti ir išlaikyti įvairias partnerystes, ar kaip toli ši įtaka plinta kalbant apie bendrąjį, o ne specialiųjų tyrimų, finansavimą.
43. Kolegijos tyrimų strategija atitinka Europos mokslo tyrimų erdvės lūkesčius tiek, kiek pagrindai gali atitikti vienos iš mažesnių Europos šalių nedidelė institucija. Kolegija pripažįsta, kad nors ji ir skatina tyrėjų judumą ir produktyvumą, juos reikia dar labiau skatinti, tačiau veiklos diapazonas ir lygis atrodo pakankami.
44. Kolegija dalyvauja dviejuose Europos Sąjungos 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų programos projektuose, tačiau įvairių kompetencijų trūkumas riboja jos gebėjimą konkuruoti dėl lėšų ir dalyvauti tarptautiniuose mokslinių tyrimų projektuose. Žemas dalyvavimo europiniuose tyrimų projektuose lygis nestebina, nes Kolegijos tyrimai plėtojami tiek, kiek ji pajėgia reikšmingai nepriklausomai prie jų prisidėti.
45. Kolegijos darbuotojų galimybes išvykti stažuotis riboja dėstytojų, turinčių daktaro laipsnį, trūkumas, nors etatinių darbuotojų Kolegijoje padaugėjo. Atvykstančiųjų skaičius taip pat nedidelis. Buvo pateikti išsamūs atskirų judumo pavyzdžių aprašymai, o atvykstančių ir išvykstančių dėstytojų judumo nauda aiškiai vertinama. Tikėtina, kad atvykstančių ir išvykstančių tyrėjų skaičius augs vystantis mokslinių tyrimų pajėgumams ir Kolegijos vykdomiems moksliniams tyrimams tampant žinomiems tarptautiniu mastu.
46. Apskritai, Kolegijos mokslinių tyrimų sritys yra tinkamai suderintos su mokymo programomis ir regioniniais poreikiais, tačiau grupei buvo neaišku, kokį santykinį prioritetą Kolegija teikia regioniniam, nacionaliniam ir tarptautiniam kokybės pripažinimui, sprendama, kiek pastangų skirti įvairioms mokslinių tyrimų kryptims ir kokių standartų siekti. Esami pasiekimai pagrindai atitinka dabartinę Kolegijos padėtį, tačiau ambicingesnė publikacijų strategija ir dalyvavimas išorinio vertinimo procese padėtų sustiprinti jos vykdomų mokslinių tyrimų statusą ir siekti Kolegijos tikslų.

Srities vertinimas: mokslo veikla vertinama teigiamai.

VI. POVEIKIS REGIONO IR VISOS ŠALIES RAIDAI

47. Kolegijos poveikis regiono ir šalies raidai pastebimas per specialistų rengimą, inovacijų skatinimą ir vietos socialinės bei kultūrinės aplinkos veikimą, – visa tai įtraukta į jos misiją, kuri numato įvairias tinkamas priemones. Praktiškai Kolegija turi daug įvairių regioninių ir nacionalinių ryšių, kurios visiškai palaiko jos misiją.
48. Kolegijos personalas yra įsitraukęs į regiono visuomeninius reikalus; vykdoma įvairi veikla, peržengiant profesinės ir studentų veiklos ribas. Studentai yra gavę daug išorės apdovanojimų. Kolegija jautė, kad šioje srityje ji veiksminga, tačiau ji tik apibūdino veiklas, o ne analizavo, ar pasiekti numatyti tikslai. Institucija pateikė gana nedaug įrodymų apie tai, kaip jos poveikis atitinka šalies ar regiono ekonominės, kultūrinės ir socialinės plėtros prioritetus, tačiau pabrėžė, kad jos strategija ir veikla suderintos su regiono ir šalies prioritetais. Kolegijos regiono partneriai patvirtina, kad jos veikla visiškai palaiko jų pastangas.
49. Strateginis Kolegijos uždavinys parūpinti darbo rinkai absolventų neabejotinai reiškia dėmesį užimtumo klausimui ir darbdaviams, taigi yra svarbus šalies ir regiono plėtrai. Studentų projektai yra sistemingai naudojami siekiant išanalizuoti tiesioginio darbdavių susidomėjimo sritis, remiantis tuo, ką Kolegija vadina pagal poreikius pritaikytais

taikomaisiais tyrimais. Ji pateikė analizę, rodančią, kad 80 proc. studentų baigiamųjų darbų gali būti pritaikomi aktualioms problemoms spręsti. Studentai taip pat atlieka praktiką – pageidaujama, kad ji būtų susijusi su baigiamojo darbo tema, – kurią įvertinti padeda vietos darbdaviai. Kolegija pateikė įtikinamų tokių studentų darbų aktualumo ir poveikio pavyzdžių. Šioje srityje Kolegija puikiai įgyvendina savo tikslus, tačiau neaišku, kaip prioritetai išdėstomi pagal regiono, šalies ir tarptautinę svarbą, sprendama, kiek darbo ir pastangų įdėti vykdant atitinkamas studijų programas, pvz., kai kuriose srityse šalies poreikiai gali būti nepaisomi, nes sėkmingai tenkinami regiono poreikiai.

50. Kolegija informavo, kad jos darbuotojai yra daugelio regioninių, nacionalinių ir tarptautinių savanoriškų ir profesinių organizacijų nariai. Apskritai, Kolegijos personalas yra labai aktyvus išorės veiklose, kurios naudingos Kolegijai ir jos bendruomenei. Verslo ir socialiniai partneriai tai patvirtino. Be to, Kolegijos lankytojams suteikiama galimybė sudalyvauti vietos radijo transliacijose ir pasidalyti savo patirtimi su bendruomene.
51. Apskritai, Kolegijos veikla aiškiai orientuota į regiono ir šalies plėtros tikslus ir atrodo sėkminga, nors sistemingesnis vertinimas padėtų sustiprinti šį įspūdį ir nurodytų tolimesnes plėtros gaires.

Srities vertinimas: poveikis regiono ir visos šalies raidai vertinamas teigiamai.

VII. GEROSIOS PATIRTIES PAVYZDŽIAI IR REKOMENDACIJOS

52. Utenos kolegija yra nedidelė institucija, aiškiai suvokianti savo padėtį bendruomenėje ir tikrąją misiją remti ir vystyti tą bendruomenę, išplečiant regioninę dalyvavimą aukštojo mokslo sistemoje ir tęstinėse studijose ir išplėtojant tarptautinę perspektyvą. Institucija sistemingai naudojasi studentais siekdama tenkinti regiono kvalifikuoto personalo ir taikomųjų mokslinių tyrimų poreikius, taip pat ji suteikia studijų galimybių bendruomenei (pvz., pataisos namuose arba ugdydama vyresnių gyventojų kompiuterinio raštingumo gebėjimus), – tą vertina jos partneriai, ir tai pagirtina.
53. Kolegijos kokybės valdymo procesai yra veiksmingi, tačiau per stipriai remiamasi diskusijomis, o ne oficialiais kriterijais ir skaidriomis rizikos valdymo procedūromis. Grupė rado keletą pavyzdžių, kur Kolegija tik aprašė veiklą, bet jos neanalizavo, ir kitų pavyzdžių, kur Kolegija nepasinaudojo išorinio veiklos vertinimo rezultatais. Taigi, grupė rekomenduoja Kolegijai išplėtoti įsivertinimo kultūrą, kurioje jos veikla būtų ne tik aprašyta, bet ir išanalizuota (pvz., lyginant su atitinkamais standartais), ir kurioje analizė būtų naudojama ateities veiksams planuoti siekiant sustiprinti jos pasiruošimą. Ekspertų grupė skatina Kolegiją atkakliai siekti savo ketinimo parengti savo kokybės sistemą ir užtikrinti, kad sistema plačiai naudotų duomenis ir savikritiškai juos analizuotų.
54. Ekspertų grupė pastebėjo veiklą ir projektų įvairiose srityse, kurie atskirai atitiko bendruosius Kolegijos tikslus, tačiau kartu neatspindėjo aiškaus pasirinkimo iš tarpusavyje konkuruojančių tikslų ir galimybių. Lieka neaišku, kaip prioritetai išdėstomi pagal regiono, šalies ir tarptautinę svarbą sprendama, kiek pastangų įdėti vykdant skirtingas studijų programas; arba kokius prioritetus Kolegija teikia nuolatinėms ir iššęstinėms studijoms, studijoms Kolegijoje ir už jos ribų, kontaktiniam ir nuotoliniam mokymuisi, akivaizdžioms, mišrioms ir e-mokymo studijoms, sprendama, kiek pastangų įdėti vykdant skirtingas studijų formas; arba kokius prioritetus Kolegija teikia regioniniam, nacionaliniam ir tarptautiniam pripažinimui, sprendama, kiek pastangų įdėti vykdant įvairias mokslinių tyrimų rūšis. Taigi, grupė rekomenduoja Kolegijai stengtis vykdyti kryptingą strateginio planavimo procesą, kuriame būtų aiškiai nustatyti ir įvertinti konkuruojantys prioritetai siekiant priimti aiškius strateginius sprendimus, kaip paskirstyti ribotus žmogiškuosius, finansinius ir materialiuosius išteklius norint greičiau ir veiksmingiau pasiekti Kolegijos tikslų.

55. Kolegija pripažįsta, kad dėstytojų ir studentų užsienio kalbų kompetencijas reikia tobulinti siekiant įgyvendinti institucijos uždavinius. Daug šiuolaikinio gyvenimo aspektų ir daugybė akademinų disciplinų bei profesinių veiklų susijusios su anglų kalba. Tačiau grupė įsitikino, kad tik nedaug darbuotojų ar studentų susitikimuose priėmė kvietimą bendrauti anglų kalba. Todėl ekspertų grupė pritaria Kolegijos požiūriui, kad užsienio kalbų kompetencijų stiprinimas turėtų būti prioritetas, ypač jei ji planuoja vykdyti studijų programas vien tik anglų kalba.

VIII. ĮVERTINIMAS

Rekomenduojame Utenos kolegijos veiklą vertinti teigiamai.

Grupės vadovas:
Team leader:

Prof. Bob Munn

Grupės nariai:
Team members:

Prof. Dr. Johann Schneider
Danutė Rasimavičienė
Gintarė Vaitkienė
Lina Jonaitytė

Vertinimo sekretorius:
Review secretary:

Mark Anthony Wainman

PRIEDAS. UTENOS KOLEGIJOS ATSLIEPIMAS Į VERTINIMO IŠVADAS

Utenos kolegija (toliau – Kolegija) dėkoja ekspertų iš Lietuvos ir kitų Europos šalių grupei (toliau – grupė) už nuoširdžią ir profesionalią veiklą vertinant Kolegiją ir pateikiant vertingų išvadų bei rekomendacijų dėl tolimesnio institucijos tobulėjimo. Jos neabejotinai padės Kolegijai nuosekliai ir tikslingai žengti pirmyn siekiant atsinaujinti, pagerinti studijų kokybę, sistemingai įgyvendinti Kolegijos misiją ir tikslus.

Kolegija susipažino su grupės parengtomis Utenos kolegijos veiklos vertinimo išvadomis ir jas išanalizavo bei parengė savo atsiliepimą, kuriame nurodė pastabas dėl ataskaitoje pastebėtų faktinių neatitikimų ir ataskaitos turinio.

Išvadų **2 pastraipoje** teigiama, kad Savianalizės suvestinė „... buvo parengta aiškios formos, tačiau joje buvo ir daug nereikalingų detalių. Kolegijos veikla joje buvo geriau aprašyta nei įvertinta, o tose vietose, kur buvo pateikti vertinimai, nebuvo aiškus jų pagrindimas“. Norėtume atkreipti grupės dėmesį į tai, kad klausimai dėl Savianalizės suvestinės teksto nebuvo detalizuoti susitikimų metu, o suvestinę rengiančiai grupei nebuvo užduoti klausimai, susiję su aukščiau nurodytais teiginiais. Be to, Aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo metodika (2010 m.), kuria buvo remiamasi rengiant Savianalizės suvestinę, nepabrėžia, kad pristatydamą įsivertinimą, aukštojo mokslo institucija turėtų nurodyti būdus, kaip to pasiekama. Todėl manome, kad pateikdami daug faktinės informacijos apie Kolegijos veiklą ataskaitiniu laikotarpiu, nurodėme ne tik tai, kas buvo pasiekta ir ką reikėtų tobulinti, bet ir pateikėme grupei medžiagos, kurią visą ji sunkiai gautų kur nors kitur. Analizė neįmanoma neturint vertinimo medžiagos. Atsižvelgdami į tai, manome, kad Kolegijos parengtą Savianalizės suvestinę reikėtų traktuoti kaip aprašomąjį-analitinį dokumentą.

Išvadų 9 pastraipoje apie Kolegijos strateginius planus nurodoma, kad „Prioritetai nepagrįsti aiškiais kriterijais ir sprendimais, priimtais pagal nuoseklią ir darnią planavimo sistemą, bet greičiau yra nuspręsti įvairių patariamųjų organų diskusijų metu ir tai dažnai yra oportunistinis būdas. Išorinės programos, bendradarbiavimo projektai ir turimi finansiniai ištekliai paprastai yra svarbūs planuojant, tačiau šie veiksniai taip pat ne visada sistemingai integruojami į Kolegijos strateginio planavimo procesą.“

Nesutikdami su teiginiais dėl aiškių kriterijų trūkumo, norėtume pabrėžti, kad visi strateginiuose planuose išskirti prioritetai paremti labai konkrečiais poveikio, rezultatų ir produktų kriterijais, kurie buvo pristatyti minėtų planų programų aprašymuose ir vertinimo kriterijų suvestinėse lentelėse (pvz., 2008–2010 m. plano 3 lentelė). Tokią kriterijų pateikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos vyriausybės patvirtinta Strateginio planavimo metodika (2010 m.). Remiantis šia metodika, strateginiuose planuose taip pat nurodomi finansiniai ir kiti ištekliai, prieinami Kolegijai per įvairias išorines programas, bendradarbiavimo projektus ir kitus išteklius, ir t. t. Todėl taip pat nesutinkame su toje pačioje pastraipoje nurodytu teiginiu dėl išteklių.

Nelabai sutinkame su kitu aukščiau minėtos išvadų pastraipos teiginiu dėl oportunistinio sprendimų priėmimo, t. y. maksimalaus interesų siekimo nesivadovaujant jokiais principais. Savianalizės suvestinės 1.2.3. dalyje išsamiai aprašomas atsakomybės ir atskaitomybės pasidalijimas ir su tuo susijęs sprendimų priėmimo procesas, kuris visada vykdomas remiantis pagrindinėmis gairėmis – Kolegijos misija, strateginiais tikslais, Statuto nuostatomis. Tai pabrėžiama visame Savianalizės suvestinės tekste, taip pat buvo akcentuota susitikimų su grupe metu.

11 pastraipoje teigiama, kad „atsižvelgdama į studentų skaičiaus mažėjimą, Kolegija orientuojasi į mokinius“. Norėtume aptarti pabrūkto teiginio tikslumą. Mūsų nuomone, aukščiau nurodytas teiginys turėtų pabrėžti faktą, kad bendras mokinių skaičius šalyje mažėja dėl demografinių pokyčių, tačiau dėl tikslingų Kolegijos pastangų, stojančiųjų skaičiaus mažėjimo rodiklis yra gerokai mažesnis, palyginti su kitų aukštųjų šalies mokyklų vidurkiu.

12 pastraipoje pateikiamos pastabos dėl Kolegijos Kokybės vadovo, kurias Kolegija priima kaip gerą rekomendaciją patobulinti studijų kokybės valdymo sistemą. Vis dėlto nenorėtume besąlygiškai sutikti su išvada, kad „atrodo, kad vertinimas ne visada sistemingas ar skaidrus ir iš esmės paremtas diskusijomis su kolegomis“. Iš dalies sutinkame su pastaba dėl vertinimo sistemingumo (šis aspektas turėtų būti pagerintas), tačiau nesutinkame dėl vertinimo skaidrumo ir jo pagrindimo diskusijomis. Manome, kad diskusijos – tai veiksmas, užtikrinantis viešumą ir skaidrumą, o tai grupė nurodė vizito į Kolegiją metu.

Toje pačioje pastraipoje taip pat teigiama, kad „... nors išorinis jos studijų programų vertinimas minimas Savianalizės suvestinėje kaip analizės proceso dalis, personalas informavo grupę, kad nėra jokio proceso, apimančio visų metų vertinimus...“. Pastarasis teiginys nevisiškai teisingas, nes toks procesas egzistuoja, tik jis nėra aprašytas Kolegijos kokybės dokumentuose: išorinio studijų programų vertinimo išvados visada analizuojamos katedros, dekanato ar direktorato posėdžiuose, kuriuose išsiaiškinami tokie klausimai kaip neigiami vertinimo veiksniai, nepasiekti tikslai, konkretūs atitinkamo studijų proceso etapo trūkumai. Visų studijų programų vadovai dalyvauja dekanato posėdžiuose, o direktorato posėdžiuose dalyvauja ir Kolegijos bei fakultetų vadovai. Posėdžių rezultatas – aiški visų atitinkamais metais įvertintų studijų programų apžvalga, nustatytos problemos ir tobulintini aspektai. Atlikus analizę, parengiamas studijų programos kokybės tobulinimo planas. Siekiant užtikrinti plano veiksmingumą, kas pusmetį vykdoma atliktų užduočių kontrolė atsiskaitant paskirtiems asmenims dekanato ir direktorato posėdžiuose. Tai aprašoma Savianalizės suvestinės 1.2.1. dalyje.

15 pastraipoje pastebėjome klaidą nurodant fakultetų katedrų skaičių: „Antrame lygmenyje akademinė veikla organizuojama per du fakultetus (Verslo ir technologijų ir Sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos)... . Fakultetus sudaro atitinkamai trys ir penkios katedros.“ Iš tiesų yra priešingai – atitinkamai penkios ir trys katedros.

18 pastraipoje grupė išreiškė mintį, kad „būtų naudinga suderinti lūkestį dėl minimalaus daktaro laipsnį turinčių dėstytojų skaičiaus kolegijose su lūkesčiu dėl minimalaus į universitetų doktorantūros studijas priimamų kolegijų dėstytojų skaičiaus“. Kolegija pritaria šiai nuomonei ir mano, kad ši išvada galėtų būti suformuluota labiau kaip reikalavimas, sutelkiant dėmesį į kolegijų dėstytojų galimybes įstoti į doktorantūros studijas, adresuojamas ne tik Kolegijai, bet ir Švietimo ir mokslo ministerijai.

19 pastraipoje pastebima, kad: „... lieka neaišku, kaip aiškinami ir panaudojami apklausų rezultatai būsimiems veiksams planuoti“. Ginčijame šį teiginį ir nurodome, kad yra toks procesas, kurio metu analizuojami apklausų rezultatai ir kiti studijų kokybės vertinimai, kurie vėliau naudojami būsimiems veiksams planuoti. Tai neaprašoma Kokybės vadove, tačiau realiai vykdomas procesas aprašytas Savianalizės suvestinės 1.2.1. dalyje, taip pat aptartas susitikimų su grupe metu.

20 pastraipoje grupė mini, kad „... su grupe susitikę studentai sakė, kad jie norėtų geresnių kompiuterių ir daugiau įrangos. Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius palyginamas su šalies vidurkiu. Tačiau bibliotekos aprūpinimo ištekliais atveju rodikliai nebuvo lyginami su šalies duomenimis, ir grupė tai laiko praleista galimybe įvertinti ir sustiprinti aprūpinimą

materialiaisiais ištekliais.“ Analizuodami šios išvados turinį pastebėjome, kad grupė galėjo klaidingai suprasti Savianalizės suvestinės 1.2.6. dalyje ir 6 lentelėje pateiktus duomenis. Minėtose vietose nurodomas kompiuterių skaičius 100 studentų, t. y. kiekybinė Kolegijos kompiuterinių išteklių išraiška ir jos palyginimas su visų Lietuvos kolegijų padėtimi. Reikėtų pažymėti, kad tai tik realios padėties atspindėjimas, o ne siektinas „šalies rodiklis“. Šie rodikliai rodo, kad padėtis analizuojama ir nuolat tobulinama. Manome, kad su grupe susitikę studentai išreiškė norą padidinti ne kompiuterių skaičių, bet jų kokybę („geresnių kompiuterių“). Tai šiek tiek skiriasi nuo šios išvados.

21 pastraipoje teigiama, kad „*Pasirodo, kad sprendimas dėl lėšų paskirstymo tarp konkuruojančių prioritetinių sričių priimamas po išsamių diskusijų, o ne remiantis aiškiai nustatytais kriterijais... Kolegija aktyviai naudojasi galimybėmis gauti išorinį projektų finansavimą, siekdama išplėsti ir sustiprinti savo veiklas, tačiau grupei buvo neaišku, ar šie projektai yra bendros akademinės strategijos dalis.*“ Norėtume pažymėti, kad visais atvejais – pritraukdama lėšas Kolegijos veiklai vystyti ir jas paskirstydama, kaip buvo nurodyta Savianalizės suvestinėje ir paminėta grupės, Kolegija visada vadovaujasi savo strateginiais planais, juose numatytais tikslais ir priemonėmis, taip pat aukščiau nurodytais kriterijais. Tai viena kriterijų dalis, o kita dalis visada susijusi su konkrečiu prioritetu ir priemone, pvz., remdamasi strateginiais planais (2008 m. ir 2011 m.), Kolegija įgyvendina studijų modernizavimo prioritetą, kuris susijęs su konkrečiomis priemonėmis – atnaujinti esamas studijų programas arba parengti naujas. Tokiu atveju, lėšų paskirstymo kriterijus nustato konkretus studijų programų pobūdis. Tarkime, kad reikia sukurti tam tikrą mokymosi aplinką ir informacinę bazę Kosmetologijos ir Elektros energetikos studijų programoms, taip pat sukurti specialią mokymosi aplinką Socialinio darbo ir Teisės studijų programoms. Šios aplinkos skirtingos ir jų kriterijai nustatomi pagal atitinkamų studijų programų nacionalinius aprašus / standartus ir studijų programos aprašymą. Be to, fakultetai įsipareigoja užtikrinti studijų programos reikalavimus atitinkančių mokymosi išteklių įsigijimą, kai teikia naujas studijų programas tvirtinti. Parengiamas materialijų išteklių, reikalingų naujai studijų programai vykdyti, trejų metų planas. Kitų studijų programų metodiniai ištekliai atnaujinami pagal katedros išreikštą ir tvirtai pagrįstą poreikį. Fakultetai kasmet rengia pagrįstus planus dėl materialijų išteklių atnaujinimo ir aptaria juos direktorato posėdžiuose. Atitinkamai suplanuojamos ir paskirstomos lėšos. Taigi negalima tvirtinti, kad nėra jokių lėšų paskirstymo kriterijų. Galima tik teigti, kad Kolegija neturi išsamaus kriterijų aprašymo viename dokumente (Kokybės vadove, kuris šiuo metu tobulinamas, yra nurodyta dalis kriterijų).

22 pastraipoje nurodoma, kad „... *neaišku, ar galimybių studijos ir bandomieji projektai visada apima ir tokių iniciatyvų tvarumo vertinimą, ir grupei pasirodė, kad kai kuriais atvejais parengiamieji darbai buvo susiję tik su medžiagos paruošimu, o patys darbai nebūdavo įgyvendinami dėl finansavimo trūkumo*“. Nors nelengva suprasti, ką grupė nori pasakyti fraze „... *tokių iniciatyvų tvarumo vertinimą*“, manome, kad kalbama apie naujų jungtinių studijų programų galimybių studijas ir, mūsų nuomone, išvada neatspindi realios situacijos. Savianalizės suvestinėje minimos dvi galimybių studijos, kurios būtent ir yra tolimesnės veiklos atskaitos taškas – pateikti prašymus pradėti rengti dvi naujas konkrečias jungtines studijų programas, taip randant sprendimą dėl tęstinio finansavimo. Be to, reikėtų paminėti, kad parengtos galimybių studijos sudarė sąlygas memorandumams su užsienio aukštojo mokslo institucijomis pasirašyti, o tai sukūrė pridėtinę vertę – didesnes galimybes perimti įvairių šalių aukštojo mokslo institucijų gerą patirtį, stipresnę akademinę judumą, geresnę tarptautinių studijų ir studentams suteikiamų gebėjimų kokybę, ir t. t.

25 pastraipoje (tas pats kartojama 52 pastraipoje) pabrėžiama, kad „... *kokybės vertinimas turėtų būti ne toks epizodinis, bet skaidresnis ir sistemingesnis, daugiau naudojant nustatytas procedūras ir mažiau pasikliaujant išplėstomis diskusijomis ar asmeniniu vertinimu.*

Taip bus lengviau valdyti riziką ir tobulėti.“ Norėtume ginčyti pastabą apie epizodinį vertinimą. Priešingai, Savianalizės suvestinės 1.2.1. dalyje aptariamas klausimas kaip tik iliustruoja sistemingą vertinimą. Tai nurodėme susitikimų metu akcentuodami, kad ne viskas, kas susiję su kokybės sistema, yra sistemingai aprašyta Kokybės vadove ir Kolegijos dokumentuose. Vis dėlto grupė buvo informuota, kad Kolegija vykdo projektą dėl studijų kokybės valdymo ir sprendžia bei tobulina aukščiau nurodytus probleminius klausimus. Per susitikimą grupė neklausė apie šio projekto detales. Taigi, ji galėjo susidaryti įspūdį, kad kokybė vertinama epizodiškai ir kad Kolegija šiuo atžvilgiu nieko netobulina.

27 pastraipoje pažymima, kad „... neparengta išsami vaizdinė analizė pagal Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartus ir gaires (toliau – europiniai standartai ir gairės), kuri aiškiai rodytų jų laikymąsi ir padėtų užtikrinti tęstinumą“. Iš dalies sutinkame su šia išvada, remdamiesi tuo, kad Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartai ir gairės pabrėžia, kad reikėtų parengti ir įgyvendinti tęstinę aukštosios mokyklos kokybės tobulinimo strategiją, o studijų kokybę nurodoma arba kaip prioritetą, arba kaip studijų tobulinimo priemonę visuose strateginiuose Kolegijos planuose vertinamu laikotarpiu. Todėl galima teigti, kad kokybė yra neatsiejama Kolegijos strategijos dalis, kokybės sistema egzistuoja ir iš esmės atitinka pagrindinius europinių standartų ir gairių reikalavimus, tačiau ji nepateikta schemoje, o aprašyta kaip visa sistema.

28 pastraipoje apie suaugusiųjų švietimą teigiama, kad „...grupė sužinojo, kad šios papildomos galimybės daugiausia priklauso nuo dėstytojų iniciatyvos, o ne nuo strateginių Kolegijos sprendimų“. Ši išvada nėra teisinga, nes kiekvieno strateginio plano tikslai vertinamu laikotarpiu yra susiję su suaugusiųjų švietimo plėtra arba tiesiogiai ją pabrėžia. Tą Kolegija suvokia kaip savo strateginį sprendimą.

30 pastraipoje apie neformaliąsias Kolegijos siūlomas studijas grupė pabrėžė, kad „... neišku, koks asmuo ar skyrius atsakingas už šią veiklą ir gali ją koordinuoti bei vertinti“. Sunku pasakyti, kodėl grupei taip pasirodė; norėtume paaiškinti, kad tai buvo keletą kartų paminėta Savianalizės suvestinėje (1.2.2. ir 1.2.3. dalyse), papildomuose Kolegijos procesų aprašymo dokumentuose, kurie buvo pateikti grupei susitikimų metu, būtent, kad neformaliojo ir suaugusiųjų švietimo stebėseną ir koordinavimą vykdo neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinatorius (iki 2012 02 01 suaugusiųjų švietimo specialistas), kuris pavaldus Strateginės plėtros skyriaus vadovui.

Pastebime tam tikrą **31 pastraipos** teiginių prieštaravimą: „Stebimas ir analizuojamas absolventų įsidarbinimas ir karjera, bet nelabai sistemingai. ... Apskritai, šioje srityje Kolegija yra iniciatyvi ir reaguojanti.“ Aptardami pirmąjį teiginį, manome, kad absolventų įsidarbinimo ir karjeros stebėseną Kolegijoje vykdoma gana sistemingai – du kartus per metus renkama informacija apie įsidarbinimą, karjeros stebėseną vykdoma per Alumni klubą ir įvairius renginius. Kartu su partneriais Kolegija dalyvauja nacionaliniame projekte apie karjerą, kuris suteiks galimybę pasinaudoti SODROS (Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) duomenimis, kad galėtų sekti užimtumo rodiklius. Tai gerokai pagerins absolventų karjeros stebėsenos reguliarumą.

32 pastraipoje apibendrinamas socialinių partnerių indėlis ir bendradarbiavimas ir pažymima, kad „... šioje srityje atrodo beveik perdėtai veikli, ir nors fakultetų praktikos vadovai yra atsakingi už atitinkamus oficialius susitarimus, grupė nėra įsitikinusi tvirtomis Kolegijos žiniomis šioje srityje“. Pastarosios išvados analizė kelia klausimą, kaip grupė suvokia perdėtą Kolegijos veiklumą ir tvirtas žinias. Todėl manome, kad šios išvados tekstą reikėtų patikslinti, kad dingtų dviprasmiškumas.

36 pastraipoje apie Kolegijos vykdomus tyrimus teigiama: „*Konkrečiai, Kolegija dalyvavo projekte kartu su nacionaliniais ir tarptautiniais partneriais, siekdama sistemingai išplėtoti pagal poreikius pritaikytus taikomuosius tyrimus, kuriuos gali vykdyti studentų grupės studijų metu arba personalo grupės.*“ Norime atkreipti grupės dėmesį į tam tikrą neatitikimą tarp fakto ir pabrauktos išvados dalies. Projektas TARSI (kuris čia konkrečiai minimas) siekė ne išplėtoti „pagal poreikius pritaikytus taikomuosius tyrimus“, bet sukurti ir įgyvendinti pagal poreikius pritaikytų taikomųjų tyrimų sistemą, kas išties ir buvo padaryta. Būtent sistemoje glūdi unikalumas ir sistemingas požiūris į pagal poreikius pritaikytus taikomuosius tyrimus.

Išvadų 37, 38 ir 39 pastraipose pateikiamos vertingos pastabos dėl Kolegijos tyrimų ir mokslo taikomosios veiklos tobulinimo. Kolegija puikiai žino situaciją ir probleminius klausimus, todėl dalis rekomendacijų jau buvo įtrauktos į 2011–2013 m. strateginės veiklos planą ir 2011–2013 m. mokslinės veiklos plėtros planą.

41 pastraipoje apie socialinių partnerių įtaką tyrimams ir susijusiai veiklai teigiama, kad: „*iki galo neaišku, kiek giliai ši įtaka kyla iš konkrečios strategijos, neapimančios bendro Kolegijos ketinimo kurti ir išlaikyti įvairias partnerystes, ar kaip toli ši įtaka plinta kalbant apie finansavimą*“. Mums nelabai aišku, ką turi omeny grupė, kalbėdama apie „konkrečią strategiją“. Šį terminą reikėtų patikslinti ar paaiškinti. Kitas klausimas yra partnerystės įtakos finansavimui mastas. Aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo metodikoje, kuria remiantis buvo parengta Savianalizės suvestinė, nekalbama apie tokios įtakos vertinimą. Todėl trečiojoje suvestinės dalyje nagrinėjama socialinių partnerių įtaka ir nurodoma, kad partnerystės finansavimo klausimas priklauso nuo daugybės veiksnių – užsakymų skaičiaus, finansuojamų projektų apimties ir t. t., tačiau mes nepateikėme jokių konkrečių skaičių, o labiau norėjome išryškinti kitus įtakos aspektus, susijusius su pridėtine verte.

45 pastraipoje grupė pabrėžia, kad „*grupei buvo neaišku, kokį santykinį prioritetą Kolegija teikia regioniniam, nacionaliniam ir tarptautiniam kokybės pripažinimui, sprendama, kiek pastangų skirti įvairioms tyrimų rūšims ir kokių standartų siekti*“. Kalbant apie minimus prioritetus, norėtume pabrėžti, kad jie greičiausiai „pasimetė tarp eilučių“ trečiojoje Savianalizės suvestinės dalyje, tačiau mes paaiškinome savo poziciją šiuo klausimu susitikimų su grupe metu. Minėjome, kad regiono lygiu sieksime pagal poreikius pritaikytų taikomųjų tyrimų užsakymų ir toliau nuosekliai gerinsime praktinį dėstytojų ir studentų vykdomų tyrimų pritaikomumą; šalies lygiu bandysime sustiprinti tyrimų projektus, finansuojamus nacionalinėmis ir Lietuvos mokslo tarybos lėšomis; o tarptautiniu lygiu kartu su akademineis ir kitais partneriais stengsimės dalyvauti tyrimų projektuose, finansuojamuose Septintosios pagrindų programos (FP7) ir tarptautinėmis lėšomis.

48 pastraipoje (tas pats kartojama **53 pastraipoje**), kalbant apie Kolegijos poveikį regiono ir šalies plėtrai, pažymima, kad „*Šioje srityje Kolegija puikiai įgyvendina savo tikslus, tačiau neaišku, kokį santykinį prioritetą Kolegija teikia regiono, šalies ir tarptautinei svarbai, sprendama, kiek darbo ir pastangų idėti vykdant atitinkamas studijų programas, pvz., kai kuriose srityse šalies poreikiai gali būti nepaisomi, nes sėkmingai tenkinami regiono poreikiai.*“ Komentuodami pastarąją išvadą, norėtume paminėti, kad regioniniai ir nacionaliniai aspektai labai dažnai būna tame pačiame lygmenyje, o tarptautiniai priklauso nuo galimybių pritraukti užsienio studentų, partnerių ir tarptautinės patirties. Pavyzdžiui, Kolegijos siūlomos technologijų studijų programos yra reikšmingos regionui, tačiau jos taip pat atitinka ir šalies poreikius, nes jų tikslas – parengti specialistus, gebančius optimizuoti ir modernizuoti įvairias technologijas, o tai yra vienas iš nacionalinių prioritetų. Verslo vadybos, Turizmo ir viešbučių administravimo studijų programos aktualios visuose lygmenyse.

51 pastraipoje, kurioje aprašomi gerosios patirties pavyzdžiai ir pateikiamos rekomendacijos, minimi „*vietos pataisos namai*“. Mūsų nuomone, tai yra Alytaus ir Panevėžio pataisos namai, kuriuose Kolegija teikia švietimo paslaugas. Tačiau tai nėra vietos institucijos, kaip mes jas suprantame (nes vietos reiškia Utenos rajoną ar bent jau regioną).

53 pastraipoje pastebima, kad „*grupė nesugebėjo suprasti, ... kokius santykinus prioritetus Kolegija teikia nuolatinėms ir iššęstinėms studijoms, studijoms Kolegijos teritorijoje ir už jos ribų, kontaktiniam ir nuotoliniam mokymuisi, tiesioginėms, mišrioms ir elektroninėms studijoms, spresdama, kiek pastangų idėti vykdant skirtingas studijų formas...*“. Sunku sutikti su teiginiu dėl prioriteto nuolatinėms ir iššęstinėms studijų formoms nustatymo. Prioritetai nustatomi pagal studijų programų pobūdį arba tam tikrų vertinimų, poreikių analizės išvadas. Pavyzdžiui, tokios studijų programos kaip Bendrosios praktikos slauga, Fizioterapija, Dantų technologija neteikiamos iššęstine studijų forma, nes joms reikia nuolat derinti teorinio ir praktinio mokymo krūvį. Nuolatinėms ir iššęstinioms studijų formoms poreikis nustatomas atliekant rinkos tyrimus, darbdavių ir būsimų studentų apklausas, pvz., Savianalizės suvestinės tekste kalbama apie Verslo vadybos ir apskaitos iššęstinių studijų formos atsiradimą Ukmergės technologijų ir verslo mokykloje remiantis Ukmergės rajono mero įsakymu, kuriuo patvirtinamas regiono poreikis, ir atsižvelgiant į darbdavių išreikštą paklausą; panašiai, remiantis studentų paklausa, Utenos kolegijoje siūlomos vakarinės Apskaitos studijos.

54 pastraipoje grupė pažymi, kad „*Kolegija pripažįsta, kad personalo ir studentų užsienio kalbų kompetencijas reikia tobulinti.*“ Norėtume šiek tiek patikslinti išvadą pabrėždami, kad prisiimame atsakomybę už personalo užsienio kalbų kompetencijų tobulinimą, nes, pvz., rusų kalbos žinios yra pakankamo lygio ir tai aktualu Kolegijai. Norėtume atkreipti grupės dėmesį į faktą, kad dalis personalo nepriėmė grupės kvietimo kalbėti angliškai susitikimų metu, kad visi dalyviai suprastų, apie ką kalbama ir nesikartotų. Yra dėstytojų, kurių antroji (trečioji) užsienio kalba yra vokiečių ar prancūzų. Taip pat norėtume paminėti, kad neprisiimame atsakomybės už studentų užsienio kalbų kompetencijas, t. y. mes negalime jų mokyti, nes tai yra pagrindinio ar vidurinio švietimo paskirtis. Ribota Kolegijos studijų programų apimtis neleidžia didinti užsienio kalbų mokymo valandų skaičiaus. Tačiau studentai gali tobulinti savo užsienio kalbų kompetencijas pasirinkdami iš laisvai pasirenkamų kalbų dalykų. Tai labai susiję su jų asmeniniais poreikiais ir iniciatyva.